

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția. Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

La cestiunea preoților militari.

Onorată redacțiune.

Cu privire la cele publicate în Nrul 60 al „Telegrafului Român” în privința preoției militare, îmi iau libertatea a vă ruga să publicați următoarele reflecțiuni:

Am și eu cunoștință despre reprezentarea făcută din partea congresului nostru și a Metropolitului din Cernăuți în cauza preoției militare, nu însă despre aceea a protopresbiterului onorar Sava Popoviciu, asemenea nu am cunoștință, că consistorul metropolitan din Sibiu în timpul mai nou, adică după 1892, s-a făcut vre-o reprezentare energică în asta privință, de ore-ce ca membru al consistoriului ar trebui să știu și eu ceva despre aceasta; conced însă că a făcut în timpurile de mai înainte.

Reprezentările acestea au avut efect, ce se vede de acolo, că în regulamentul privitor la serviciul preoției militare, publicat la 1892 sub titlul „Organische Bestimmungen für die Militär-Seelsorger” cuprinde în multe privințe un progres față de trecut d. es. în p. VIII al acelui regulament se recunoaște apriori: că capelanii gr. or. își exercită funcțiunea preoțască pe baza jurisdicțiunii primite de la ordinariatul, care i-a prezentat, până când catolicii primesc jurisdicțiunea, după p. IV de la vicariul apostolic campestru, mai încolo capelanii gr. or. formează după p. III un stat congresual separat, împărțit în două clase. Au rămas însă totuși unele mănecități de întregit în organism și dispozițiuni, cari după părerea mea și a altora nu corespund pusațiunii de drept public a bisericii greco-orientale, după cum am spus în vorbirea mea în ședința delegațională din 5 Octombrie a anului trecut, care a fost publicată și în „Telegraful Român” din 1894.

Fiind cauza de natură delicată n'am intrat în detalii, ci am carac-

terizat numai în genere acele dispozițiuni și mănecități. Fiind provocat din mai multe părți să intervin la delegațiune, unde se pertractează bugetul ministeriului comun de resbel, pentru îmbunătățirea stărei preoției noastre militare, după-ce am studiat cauza și m'am convins că e necesariu a interveni am căutat a convinge pe ministrul de resbel despre lipsa de îndreptare a unor dispozițiuni și după ce m'am convins, că este bunăvoință de a ajuta cauzei, am pașit în public în ședința din 5 Octombrie a delegațiunii anului trecut, unde am adus în legătură dificultățile noastre cu ale protestanților, pentru cari pașise delegatul Alesandru Hegedus, am primit numai de-at încă în aceea ședință asigurarea ministrului de resbel prin repr. seu generalul Zsoldos, că va studia cauza și va dispune în privința tuturor confesiunilor ce e equitabil.

În bugetul militar de 1896 subțernut cum este delegațiunii s'a sistemizat deja și un post de paroch (plébános, Pfarrer) gr. oriental cu rang și plată de major; plată 1680 fl. cuartir 825 fl. 88 cr. până acum erau numai parochi catolici în armată, preoții gr. orientali fiind rangeați toți numai în rang de capelani de I și a II cl.; asemenea s'a sistemizat câte un post de paroch pentru protestanții de ambele confesiuni și pentru gr. catolici. Acesta e un progres însemnat, mai ales dacă i se va da parochului un cerc de activitate cum e la catolici de a supraveghea pre capelanii gr. orientali, ai cualifica, a le da instrucțiuni și a fi un consilier al comandei militare în cauzele serviciului militar preoțesc al capelanilor gr. orientali. Tocmai pentru acesta ar fi necesari să se sistematizeze pentru gr. orientali două posturi de parochi; unul pentru români, altul pentru sârbi.

Acésta m'a îndemnat de în ședința delegațiunii de est an, ținută în 25 Iunie căl. nou 'mi-am ridicat vocea era în asta cauza și am dat ansă totodată generalului Zsoldos la declarațiuni foarte momentușe; pen-

tru orientare vă trimit atât vorbirea mea, cât și răspunsul generalului.

Din declarațiunea generalului Zsoldos, care spune altcum apriori, că la reclamațiunea, ce s'a făcut în delegațiunea din anul trecut (din parte mi pentru gr. or., din partea delegatului Hegedus pentru protestanți) ministrul de resbel a făcut dispozițiuni pentru îmbunătățirea stărei preoției militare; sunt 4 momente de însemnat:

1. că s'a luat în buget una sumă mai mare pentru dotarea serviciului preoțesc militar; aci e a se înțelege nu numai sistemizarea de paroch gr. or., protestant și gr. catolic, ci și remunerarea preoților locali, cari s'evêșesc servicii bisericesci pentru militari, unde nu este la mână un capelan militar.

2. că s'a dispus să fie relațiunile de rang și avansarea la toate confesiunile într-o proporțiune cât se poate de egală;

3. că s'a sistemizat și pentru necatolici câte un post de paroch (plébános, Pfarrer) cum arată răspunsul, însă astă dată mai mult, numai titular, ce din bugetul subțernut nu se putea vedea, căci acolo e vorba de post ordinariu, în fine a declarat: că e de mare însemnătate, căci cuprinde explicarea regulamentului din 1892 într-un spirit foarte favoritor și pentru greco-orientali, când dăce: că preoții diferitelor confesiuni nu stau față de o altă în nici una relațiune de subordinațiune.

Nu'mi închipesec, ca considerațiuni personali ar fi produs rezultatul amintit, din contră și eu m'am provocat la reprezentările congresului și consistoriului nostru metropolitan, ca și a organelor competente, când am făcut reclamarea din anul trecut: însă atâta d'or va recunoște și autorul articolului din nrul 60 al „Telegrafului Român”, care alt-cum caută a reduce însemnătatea intervenirii mele la nulă, că reclamarea mea a dat ansă la stu-

diarea nouă a cestiunii, din care a rezultat îmbunătățirile sus amintite ale preoției noastre militare.

Cu totă stima fiind,

Dr. Iosif Gall

Vorbirea

delegatului Dr. Iosif Gall, în ședința publică a delegațiunii din 25 Iunie c. n. în cauza preoției militare.

Încă în ședințele delegațiunii din anul trecut am adus înainte în privința preoției militare, că regulamentul publicat la 1892 sub numirea de „Organische Bestimmungen über die Militär-Seelsorge des Heerwesens”, în mai multe privințe e manc și că mai ales ce se atinge de protestanți și gr. orientali, nu corespunde pusațiunii de drept public al acelor biserici. Am făcut atunci propuneri în 3 direcțiuni: una a fost, să se înmulțească numărul capelanilor gr.-or. după necesitate, după-cum s'a arătat în reprezentările respectivelor autorități mai înalte bisericesci, ca să se poată prevedea deplin nu numai serviciul divin, ci și instrucțiunea religioasă a tinerilor gr.-or. din institutele militare; a doua propunere a fost, să se întregască articolul X din acel regulament, ca în cas de mobilizare să se aplice lângă fie-care comandă de armată câte un preot de rang mai înalt și pentru gr.-or.; acel articol dispune acésta în privința tuturor confesiunilor, numai în privința greco-orientalilor nu; a treia propunere a fost, și acésta e cea mai însemnată, ca să se organizeze o autoritate superioară bisericescă militară și pentru gr.-orientali, așa cât capelanii gr.-orientali încă să aibă la miliție autoritatea lor superioară gr.-orientală, căreia sunt supuși în privința cauzelor de serviciu, încât privesc acele relațiunile militare ale serviciului (împărțirea capelanilor, supravegherea lor, darea instrucțiunilor necesari, darea de informațiuni despre conduite etc. autorităților superioare militare.)

Am cerut în astă privință să se organizeze în ministerul de război o autoritate superioară în două despartăminte, unul pentru gr.-or. români, celalalt pentru gr.-or. sârbi.

Iau la cunoștință cu plăcere, că ministrul de război a căutat a preveni aceste

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

3706. 1788.

Scriere de prin prejur

a unui pontonier, adică cătană prost de luntre, carele în luna acésta, la 24 de zile desdăminetă la un ciaz după mēdă nopțe dela Marosporto au fugit.

Vențel Iaborsci cătană prost luntraș din Presburg din țara ungurască născut, bătrân de 23 de ani, necăsătorit, de legea catolică, fără meșteșug, nalt de 5 șuhi, 4 palmi, și de două trăsuri la ochi. și sprâncene plaviș, la obraz lunguliu, în ochiul cel drept au căpătat la o întemplantare un semn; Au dus cu sine dintre hainele Mundirului:

- 1 pălărie corsicană.
- 1 păreche de nădragi de postav.
- 1 păreche de păpuși.
- 1 păreche de ștbli.

Știe nemțesce și ceva românesce.

S'au dat în Marosporto 24 April 1789.

F. Amos,
untărlaidnant.

3707. 1789.

Scriere de prin prejur

a cătanelor celor care drept patentul sunt puși în stare celor spre slujba netrebuincioși, și fiind în spitalele slujitori de beteji au fugit: adecă

Oltean Nistor din Gaal Teube din varmegia Belgradului, în Ardél născut, bătrân la 65 de ani, căsătorit, unit, fără meșteșug, la stat este mic slab la față, și cam negru la pēr, la sprâncene, și la barbă galben, au luat din Mundir cu sine aceste haine:

- Un pieptar.
- O păreche de nădragi nemțesci.
- O păreche de ștrimf.
- O păreche de păpuși.
- Două camașe.

Au fugit din Monoradia la 24 April.

Slugitor de beteji Constantin Petru din Bistrița în Ardél născut, de 59 de ani bătrân, de legea unită căsătorit fără meșteșug, la stat este lung, și slab, la pēr, la ochi, la sprâncene și la barbă negru au luat cu sine din hainele Mundirului:

- Un pieptar.

O păreche de nădragi nemțesci.

O păreche de păpuși.

O păreche de ștrimf.

Un citel, haină de pânză.

Au fugit din Monoradia la 24 April.

Slojitor de beteji Gavriel Liscai din Vizokna din varmegia Sibiiului născut, bătrân de 26 de ani de legea reformată, căsătorit și fără meșteșug, este în stat nici mic nici mare, slab și vênăt la obraz, așisderea și la ochi, la pēr negru, știe nemțesce românesce, unguresce și ceva latinesce. Au dus din mundura lui:

- Un pieptar cu mâneci.
- O păreche de nădragi nemțesci.
- O păreche de ștrimfi.
- O păreche de păpuși sau călțuni.
- Două cămăși și un citel.

Au fugit din Sibiiu din spitalul cel de frunte,

la 6 April a. c.

În Sibiiu 29 April 1789.

M. Erdeg, c. m. s.
căpitan.

(Va urma.)

dorințe, încât după bugetul subțernut delegațiune în est an s'a sistemizat și un post de paroch (plébános, Pfarrer) gr.-or.; această dispozițiune va servi în tot chipul spre mulțumirea credincioșilor de această confesiune, e de dorit însă ca această dispozițiune să se mai întregască.

Anume, gr.-orientalii din monarchie, deși au cu toții aceeași confesiune, sunt împărțiți în două biserici separat organizate, după ce e o trăsătură caracteristică a bisericii gr.-or., ca serviciul divin și toate funcțiunile, cu un cuvânt toate agendele să îndeplinesc în limba poporului și această limbă e și limba oficială a bisericii respective, după deosebitele popore s'au format biserici deosebite cu ierarhii bisericesti independente una de alta. Așa și în Ungaria este o biserică gr.-or. sârbă cu ierarhia sa proprie independentă și o biserică gr.-or. română cu ierarhia sa separată, independentă. Acum dacă e numai un post de paroch militar, denușcă-se la acel post un membru al bisericii gr.-or. române ori sârbe, totdeauna se va naște o anomalie, căci capelanii gr.-or. ai celeilalte biserici vor fi supuși unui organ bisericesc mai înalt, care să țină de cealaltă ierarhie bisericască; de aci se pot naște frecări. Dar apoi preoții acestor două ierarhii nu-și înțeleg limba una alta, fiindcă altă limbă oficială e într-o biserică și alta în cealaltă; numai într-o a treia limbă comună s'ar putea înțelege, în cea germană, fiindcă sunt și capelani gr.-or. din părțile austriece; limba aceasta nu o posed însă pe deplin cei din Ungaria, mai ales nu prea generațiunea mai nouă. Dar și mai greu e unui atare organ bisericesc a se înțelege când vin în contact cu feciorimea cu ocaziunea visitațiunilor ori ceremoniilor bisericesti.

Din parte-mi dar exprim acea dorință, ca în bugetul viitor să se sistematizeze două posturi de paroch (plébános, Pfarrer) gr.-or., adică postul sistemizat acum să se mai înmulțască cu unul, ca din fie-care ierarhie să poată fi aplicat câte unul.

Acăsta îmi iau libertatea a recomanda onorabilului ministru de război.

La această a răspuns generalul Zsoldos, în numele ministrului de război următoarele:

Premiț că în armată este făcută dispozițiune în toate privințele, ca să se mulțumescă lipsele și pretensiunile religionari a membrilor fie-cărei confesiuni, acăsta e garantată în normative și se pune pond pe acăsta în tot locul.

Am măsurat reclamărei făcute anul trecut în delegațiune, ministrul de război a făcut dispozițiune pentru îmbunătățirea situațiunii, întâi prin aceea, că a luat în buget sume mai mari pentru împlinirea serviciilor preoțesci militari, de altă parte a dispus, ca relațiunile de rang și înaintarea preoților militari de confesiuni deosebite, să se întâmple ecuitabil cât se poate în proporțiune egală.

Deore-ce s'a sistemizat la două confesiuni (protestanți și gr.-or.) câte un paroch (plébános, Pfarrer) de clasa a VIII-a și cu acăsta s'a dat ajutorul cel mai necesariu.

Ce atinge sistemizarea oficiilor preoțesci mai înalte la comănde militare, acăsta n'ar fi motivat prin relațiunile serviciului pentru-că abia li s'ar putea câștiga ceva de activitate.

Imi iau îndrăzneala să observ încă, că preoțimea militară a diferitelor confesiuni nu stă nici într-o relațiune de subordinațiune una față de alta, fără stă fie-care în privința treburilor militari și militari administrative nemijlocit sub respectiva comandă militară; ăr ce se atinge de treburile confesionale stă nemijlocit sub autoritatea sa superioară bisericască. În această privință e regulată cauza cum se poate mai bine. (Aprobare.)

Ce s'atinge de serviciul auxiliar de es. între preoții de religiunea helvetică și angustană (luterană), acăsta ce e drept să împlină, dar nici când din volnicie, ci cu învoirea reciprocă a autorităților bisericesti competente; așa în acăsta privință nu poate obveni plânsor.

Pentru cas de mobilizare și de război e provădut pe deplin despre serviciul preoțesc. ăr după-ce o proviziune mai departe

mergătoare nu stă în strinsă legătură cu parațiunea armatei la război (Schlagfertigkeit der Armee), ministrul de război cu părere de rău trebuie să enuncie, că în viitorul cel mai de aproape nu poate pune în vedere o estindere mai departe, deore-ce bugetul și așa e foarte restrâns și alte cestiuni foarte însemnate încă așteaptă rezolvire.

Delegațiunea a luat apoi această declarațiune la cunoștință.

Revista politică.

Foia oficială publică un ordin al prim-ministrului, în puterea căruia legile pentru căsătoria civilă, pentru matriculele de stat și pentru religiunea copiilor, cu 1 Octobrie intră în vigoare.

S'au denumit cei șase membrii ereditari ai casei magnatilor: Sigismund de Bohus, care a fost și până acum membru pe viață; mai departe doi frați mai tineri ai acestuia, apoi deputatul și marele proprietar Ladislau de Solymosy, marele proprietar Alecsandru de Vigyázó și în fine Iosif de Zeyk, unul d'între notabili Transilvaniei. Pe Alecsandru Vigyázó și pe urmașii săi legitimi M. Sa regele i-a făcut conți; pe Sigismund Bohus, Ladislau Solymosy, Iosif Zeyk și pe urmașii lor legitimi i-a făcut baroni; acest titlu cu toate drepturile împreună, al casei magnatilor se estinde și asupra fraților mai tineri ai lui Bohus: Ladislau și Stefan.

Se dice, că în decursul lunii lui Iuliu se vor mai denumi încă 4 membrii ereditari în casa magnatilor. Este evident, că la toți, câți au fost denumiți până acum sau se vor denumi pe viitor, nu se iau în considerare numai meritele lor individuale, ci cu deosebire importanța și valoarea lor politică. Acăsta se vede lămurit din faptul, că cei denumiți aparțin cu toții partidului liberal. Scopul principal este prin urmare, ca elementul liberal din casa magnatilor să se întărească și din punct de vedere numeric, din cauză, că majoritățile, cu cari au învins clericali în unele din votările din urmă, s'au redus numai la 4 până în 6 voturi. Denumirile făcute vor asigura prin urmare liberalilor și preponderanța lor numerică în casa magnatilor. Foile guvernamentale atribue o mare importanță acestor acte regesci de denumire, interpretându-le în acel sens, că prin ele M. Sa regele și-a exprimat clar voința sa, ca să se pună odată capăt luptelor politice bisericesti și în chipul acesta să se deschidă calea altor reforme folositoare. Opinia publică din Ungaria — mai adaugă diarele guvernului — a salutat cu mare simpatie înaltele rezoluțiuni ale M. S. regelui Prin ele se dovedește și împlinirea, că poziția ministeriului Bánffy s'a întărit și că acest cabinet se bucură în prezent de totă încrederea coronei.

Bucuria diariștilor guvernamentali este cauza adâncii noastre înfrustrări, pentru că, după cea mai sinceră convingere a noastră, rezultatul legilor politice-bisericesti va fi cât se poate de nefavorabil și desastros și pentru stat și pentru mult cercata noastră biserică și națiune.

Contele Ferdinand Zichy continuă a îmbărbăta mereu pe aderenții săi la luptă contra amintitelor legi; în organul său special „Fejérmegyei Napló” îndemnă întreaga țară, să privească cu neîncredere la introducerea matriculelor de stat, și pentru motivul, că s'ar apropia un nou pericol: Ca guvernul să ia confesiunilor, și în linia întâi catolicilor, școlile și averea. Contele Zichy adaugă, că în urma unei rezistențe statornice tot trebuie să se retragă legile politice-bisericesti, și să li se recunoască confesiunilor autonomia lor. El încheie astfel: „Noi continuăm lupta pentru dogmele, drepturile și libertățile bisericii noastre; o continuăm

pentru drepturile noastre constituționale și contra corupțiunii, care amenință constituția și patria! Înainte!”

Deputațiunii bulgare, — despre care am vorbit noi tot la acest loc în numărul trecut, — care s'a dus la Petersburg, ca să depună o cunună de aur pe mormântul țarului Alecsandru III, i s'a atribuit misiunea politică, d'a mijloci o apropiere între Bulgaria și Rusia; d'a face o schimbare și în politica Bulgariei, prin care vor apărea și mișcarea din Macedonia și înstrăinarea provocată prin acăsta între Bulgaria și Turcia într-o lumină mai serioasă.

Să dice, că cu ocaziunea formării noului cabinet din Anglia, s'ar fi manifestat nisece diferențe între conservatori și uniști; că radicalii au hotărât, să-i dea noului cabinet în săptămâna acăsta un vot de neîncredere. În cercurile parlamentare există o mare iritație mai ales pentru motivul, că Balfour în discursul, ce l'a ținut înaintea alegătorilor săi din Manchester, a declarat, că noul guvern se va retrage, îndată ce li va face opoziția dificultăți.

Noutăți.

Programa examenelor anuale dela școala capitală gr. or. din Dobra. În 23 Iuliu v. dela 9—12 ore a. m. cl. I. II. și de băieți, dela 3—6 p. m. clasa III și IV. de băieți. În 24 Iuliu v. dela 9—12 a. m. toate clasele de fete, dela 3—6 p. m. cântul și gimnastica și încheierea anului școlar. Dobra la 17 Iuliu 1895. Direcțiunea

Publicațiune. Subscribul comitet central electoral aduce la cunoștința publică, că din pin 5—25 Iuliu a. c. se vor espune spre vedere publică:

1. listele provisorice ale alegătorilor dietali din cele patru cercuri electorale ale comitatului Sibiu pentru anul 1896 în reședința comitetului central electoral, în biroul comitatens de expediție (casa comitatensă);
2. listele provisorice ale orașului Sebeșul-sădesc în biroul magistratului din Sebeșul-sădesc, listele comunelor mari în cancelariile comunelor respective, ăr listele comunelor mici în cancelariile notariatelor respective.

Fie-care poate în timpul acesta dela 8—12 ore a. m. lua înțiuțiune în liste, ăr dela 2—6 ore p. a. a-și lua copii de pe ele.

În timpul din 5—15 Iulie poate reclama: fie-cine în privința persoanei sale și contra listei a unui cerc, precum și fie-care, care este indus în lista, cu privire la orice înducere în listă, s'au stergere. Reclamațiunile de asemenea se vor espune în localitățile amintite spre vedere publică și fie-care îndreptățit de a reclama, își poate face din 16—25 observările sale asupra reclamațiunilor.

Reclamațiunile și observările sunt a să adresa comitetului central-electoral în scris și provădute cu documentele necesare, și a să subscrerne magistratului din Sebeșul-sădesc, respective primăriei acelei comune mari, sau notariatului cercual al acelei comune mici, contra căruia liste sa făcut reclamațiunea.

În un script se pot face reclamațiuni cu privire la mai multe persoane, observările însă trebuie făcute separat la fie-care reclamație (§. 44, 45 și 46 din art. de lege XXXIII din anul 1874).

Sibiu, în 24 Iuliu 1895.

Comitetul central-electoral al comitatului Sibiu.

Reissenberger m. p.,
președinte.

Bock m. p.,
notar.

Lucrurile de mână în școala superioară de fete din Sibiu.

Escelentul pedagog și scriitor I. I. Rousseau dice în monumentală sa lucrare Emil, că omienii vor fi totdeauna aceea, ce va plăcea femeilor.

Aplicând înțelesul acestei afirmări față de noi, putem susține, că nemul român va deveni aceea, ce vor voi românele.

Istoria națională ne arată timpuri, când limba română era scosă din biserici, școle, administrație, ba chiar și din saloanele familiilor fruntașe. Fii de boieri se rușinau a o vorbi. Acăsta lipsă de sentimente românești ar fi devenit fatală pentru noi, dacă casa țărănească, condusă de o româncă bravă, n'ar fi știut să dea pept cu vitregitatea timpurilor.

Femeea, respective româncea, conșcie de originea ei, ne-a salvat în trecut bunurile fete scumpe și ni le va mântui în viitor, dacă nu va perde conștiința nemului său.

Acăsta o afirm cu atât mai vârtos, cu cât cred a fi mai presus de orice indoială, că vatra școlii și nu școala este templul naționalității, ăr femeea mama — este preotăsa acestui templu.

Sub îngrijirea ei nu se poate stinge focul vestal sacru al naționalismului.

Cu puterea vatrei familiare școala nu se poate lupta cu succes, căci unde limba școlii impune este în contrast cu limba unei populațiuni compacte, acolo școala trebuie să părădă.

Având în vedere aceste adevăruri nu numai că nu-i ertat să fim indiferenți față de creșterea, ce se dă vitelorlor mame române ci din contră avem cu toții datorința a fi cu ochii în patru mai ales când e vorba de cultura femeii române

Ocupațiunile oficiului nu mi-au permis a urmări cu atențiune ultimul examen încheiat în școala „Asociațiunii...” săptămâna trecută, nu mă pot deci pronunța asupra succesului dobândit în cele teoretice. Înțeleg însă că asistenții atât ofici și cât și privați au fost pe deplin mulțumiți cu icona, câștigată despre mersul învățământului prin răspunsurile dela examen. Dar cu atât mai de aproape am privit lucrurile de mână atât ale elevelor de cursul complementar, cât și ale celor 4 clase civile.

Sala Nr. 30.

În acăsta sală erau espuse lucrurile cursului complementar, cercetat anul acesta de 11 fete. Nrul obiectelor, dintre cari mai ales unele reclamă timp destul de îndelungat și o pricepere deosebită, să urca la 112.

Întregă sala își prezenta un fel de trecere dela școala la viața practică. Și numai înșirarea speciei diferitelor obiecte își indică, că institutul nostru urmărește scopul de a crește femeii conșcie de datorința, ce li se impune devenind ministrul de interne al vieții familiare. Obiectele erau toate indispensabile pentru o casă, bine aranjată.

Am observat cămeși bărbătești și femeiești, camisole, fuste, sorțe, blușe, salii, ștergare etc. Mai ales atrăgeau atențiunea privitorilor hainele croite și gătite de însași mâna elevelor și întinse pe diferite modele Haina oreme a d-șorei Hortensia Cosma se prezenta mai cu gust atât referitor la croitura și executarea lucrului, cât și la combinarea colorilor. Corect și frumos erau executate și hainele d-nișorelor Mări-ora Popescu și Victoria Venter (Arad) ăr haina cenușie a d-nișorei Ecaterina Antonescu (România) înfățișa orecare eleganță boerască.

Domnișora Antonescu, care a 2-a oră cercetă cursul complementar, merită a fi ridicată în relief prin împlinirea, că a fost cea mai harnică. Singură a espus 22 obiecte, dintre cari cele mai frumoase erau: o ținătoare de batiste (sache) lucrată în stil rococo. Florile cusute nu cu fir ci cu pantlici de diferite colori, erau încunjurate de arabescuri; o perină de salon și o ținătoare de ștergare, împodobită cu flori de măr.

O specială abilitate și corectitate am observat în lucrările d-nișorei Miși

Seleschi din Bucovina. Nu-ți putea-i din destul pasce ochii mai ales pe milenx-ul, (scutitor de masă Tisclăufer) brodat cu flori de fuxie, ce îți venia să le pui în butonieră. Platcele aplicate pe cămăși, precum și ștergarele de în admirabil lucrare de d-sa în ajur, o înfățișau, ca pe o bucovină, care cu intențiune țintesc a introduce în casele frunțase ajurarea atât de des folosită de țeranca română în lucrurile sale și care consistă în scoterea firului.

Nu mai puțin prezentabile erau tableta cu flori și provădută cu monogramă E. R. a d-nișorei *Minodora Radivoievi* (Bănat), brodările d-nișorei *Octavia Barițiu* (Năsăud), precum și dantelele crochete (geheckelt) și așa numitele dantele - klöppel, lucrate de celelalte eleve.

Sala Nr. 22.

Aci erau espuse obiectele elevelor din 4 clase civile, dintre cari au escelat prin frumuseța lucrurilor lor mai ales elevele absolvente.

Eu am admirat mai mult tabletele d-nișorei *Octavia Stănescu*. Acum în sezonul fragilor mai îmi venia să calc advertisementul scris pe părete: „Nu atinge!” și să întind mâna după căpșunile brodate pe ele.

Nu mai puțin admirabile erau acoperitoarele de credență a d-șorei *V. Roșescu* brodat cu pauzele (un fel de barba împăratului) trifoii și lacrimioare a d-șorei *Elena Achim* și mai ales mileux-ul cel cu flăoarea sôrelui lucrat de d-șora *Aglaia Lupu* (Bucovina).

Aranjarea obiectelor din această sală prezenta diferențe stiluri. În frunte erau așezate lucrurile în forma unui altariu pe care sta perinele de stofă ale d-nișorelor *Maria Chereșeș*, *Otilia Filipan* și *Delia Olariu*, și obiectele ținute pe părete de asupra lor formau ore cum icônele. Dintre aceste strălucite mai ales scutitorul de masă, lucrat de d-nișora *Alecsandrina Popescu* cu multă dexteritate.

Pe alt părete erau aranjate lucrurile în stil chinen. Între sculele cele mai succese putem număra și ținătorea de note (portenote) a d-șorei *Aristia Petrescu* (Bucovina) brodată cu rose sêlbatică, ținătorea de orologiu a d-șorei *Elena Patîș*, chindisiturile cu 2 fețe (hohlbein) ale d-șorei *Filipan*. Celelalte obiecte erau mai mult: tave desemnate, acoperitoare de pâine brodate cu mieriore (nu mē uita), călțuni, ciucuri, impletituri, cămășuici, monograme, batiste de sura, cusute pe tîll, matinee, ținătore de pose și cărți de vizită, modele de croit desemnuri, filaturi (Netz arbeiten) etc. etc.

Abstrăgînd de la lucrul adese-ori migălos și cu efect stricător asupra ochilor, am constatat la toate obiectele un defect destul de însemnat. Colorile naționale erau adică dispăru de puțin considerate la combinarea diferitelor colori. Abia le am putut descoperi în spicele de grâu, floarea grăului etc. brodate pe tablete de d-șora *Elena Achim*. Afară de acesta numai 4 pungițe am mai aflat lucrate în colori româneschi de d-șorele *Achim*, *Elena Bratu*, *Ana Jantea* și *I. Banciu*.

În general însă expoziția lucrurilor de mână a fost spre mulțumirea generală. Chiar si lipsind numele elevelor lucrătoare, puteai găci, că obiectele sunt confecționate de reprezentantele femeii române, care posedă o mână atât de măiestră, încât a stors prin lucrul mînilor sale admirațiunea celor mai distinși bărbați de specialitate. Expoziția din Paris și cea din Viena, la care a participat Bucovina, adevărate spuse noastre.

Resteză acum, ca elevele absolvente să continue lucrarea începută în școală în o direcțiune sănătoasă.

Este lucru cunoscut, că în literatura popoarelor culte acei scriitori au devenit epocali, cari au dezvoltat literatura pe bazele literaturii populare produse de masa nămului respectiv. Productul, care nu intrunesc notele

correspundătoare geniului și spiritului național, n'au valoare dăinuitoră.

Acest principiu trebuie aplicat și pe terenul, ce ne preocupă.

Sculele femeilor române inteligente vor avea valoare artistică, atunci când în chindisiturile, brodările, ajurările lor vor lua drept model formele atât de frumoase și metrice și neîntrecute ale țeranței române, pe cari le aflăm pe ștergarele, fundurile de perini, vernicele, cătrînțele, piepturile, cuipagiurile și mai ales feliuritele alțițe, eșite din abila ei mână.

Acosta lucrare să impune cu atât mai vîrtos femeiei române cu cât alții exploatează în favorul lor acest talent românesc. Există chiar o întreprindere mai mare, care livrează modele de țesături, cusături etc. colectate exclusiv din ținuturi româneschi și dela române. O adevărată contrabandă se face în această privință și noi rămânem cu deservire indiferenți.

O neprețuibilă comoră națională se lătește în lume din Kalotaszeg sub falsă firmă ösrégi magyar minta.

O lovire mai bruscă a adevărului nu se poate. Cine vrea să se convingă n'are decât să călătorească puțin printre secui și va observa, că ösrégi-magyar minta constă nici mai mult nici mai puțin decît din nesce pînă de buci de gresimea unui deget, din nește țesături de fuste, colorate, fără nici un gust și din o traistă cu vrște albe-negre, ce si golia abia o duci pe umăr.

În speranță, că în viitor femeia română va înțelege datorința si va esploata cu diligență de mine indicatul teren înțelenit, îi doresc cel mai splendid succes. Când prețuitele forme si modele țărăneschi vor fi colectate și aplicate pretutindenea în lucrurile femeilor noastre, atunci ne vom putea cu mîndrie prezenta înaintea lumii cu un stil original românesc.

Sibiu, 18 Iunie 1895.

Elie Dinurseni.

Doi concerte.

În numărul trecut al fôiei noastre am amintit, că productiva și neobosită reuniune română de muzică din Sibiu a dat în zilele din urmă două concerte unul după altul; Cel dintîi în Sibiu, Sămbătă în 17/29 Iunie st. n. în sala dela „Gesellschaftshaus”; al doilea în 18/30 Iunie n. în sala cea mare a școlii capitale din Seliște.

Ad. I. După ce s'a terminat cel dintîi concert mi-am adus aminte de clasificarea omenilor din punct de vedere musical, clasificare făcută de un artist distins. După părerea lui, pe trépta cea mai inferioară musicală se găsesc acei omeni, cari simt mai multă plăcere în cântările, a căror valoare se concentrează în ritm și în tact, bună-ora cum sunt marșurile. Care dintre noi n'a avut ocaziune, să vadă sutele de omeni, cari însoțesc mergînd în tact muzica militară în fie-care Vineri sêra, după ce a cântat alte cîntece frumoase în piața mare? Eu bănuiesc, că celor mai mulți le mai plac marșurile.

A doua clasă superioară celei dintîi o constituie acei omeni, cari găsesc mai multă plăcere în variația de arii și de melodii. Pe astfel de omeni ti auți totdeauna cerînd, să li se cante romanța cutare, aria cutare etc. După părerea mea această clasă e binisor populată: ea își recrutează omenii sêi dintre aceia, cari și-au însușit și o cultură mai potrivită.

Operile italiene, cari încă sunt abundante în arii, constituie stadiul de trecere la trépta cea mai superioară musicală, pe care stau aceia, cari găsesc mai multă plăcere în armonii, în coruri. Comparate cu operile italiene unele opere germane sunt abundante în coruri, în armonii. Să înțelege, că pentru ca să găsiască ci-

neva mai mare plăcere în armonii, el însuși trebuie să aibă o cultură musicală mai superioară; acesta din urmă clasă e mai puțin înpopulată. Constat tot de odată, că omul din cl. III. cea mai superioară din punctul de vedere musical, — eo ipso posedă toate calitățile celor din clasele premergătoare; cu alte cuvinte cel din cl. III. pôte avea plăcerile și celor din cl. II și celor din cl. I; invers însă nu merge, căci un ucenic de cismar, care se simte fericit, că pôte fluera și călca în tact după muzica militară, când cântă acesta un marș cunoscut, nu simte nici o plăcere în opera „Tannhäuser” a lui Wagner sau în simfoniile lui Bethowen. Care dintre noi n'a auțit țărani esprimându se, că mai bine cântă fînogiul*, decît ori-și care orchestră din lume? Învățătura morală este, să ne nisum a merge în cazul de față tot spre cl. III, ca cea mai superioară.

Er acum să vă spun și pentru ce am amintit eu clasificarea cunoscută.

Judecând — după cât mē taie capul, — punctul principal al concertului din Sămbăta trecută: Compoziția „Vêrful cu dor” de Zd. Lubicz, aș avea de dîs următoarele:

Ca baladă românescă, compusă în limba germană de neîntrecuta și eminentă regină, Carmen Sylva, este escelentă, privită ea din toate punctele de vedere ale poetice;

Ca traducere făcută de cel mai mare poet român, de M. Eminescu, este escelentă;

Ca compoziție musicală însă de Zd. Lubicz, judecată din punctul de vedere al categoriilor amintite mai sus, ea cade tare aproape de cl. II. și tare departe de cl. III, fără să îndrănesc a afirma, că s'ar putea pune pe o tréptă cu operele italiene. Cine pôte tăgădui, că tot „Vêrful cu dor” „nu e plin de arii și de melodii”? Er corurile n'au nici decum pretențiunea de a prepondera față cu ariile, ceea ce totdeauna e caracteristica unei opere musicale din ol. III; dar și cele mai multe arii respiră aer cam italianesc, și nu pur românesc, cum ar trebui, să fie.

În ce priveste ușurința sau greutatea esecutării, trebuie să constat, că deși compoziția e mai aproape de cl. II, totușe greu de esecutat și iată pentru ce: Sunt o mulțime de intercalări de cor. soliști și orchestră, cari se manifestă des una după alta și se succed într'un mod cât se pôte de întrerupt. Câte-va tacte cântă Maria, câte-va tacte Ionel, trei vorbe dîce corul, o vorbă păstorii, altă vorbă spiritele și tot așa urmăză până la sfîrșit.

Tocmai aceste intrări, știu cei ce pricep muzică, că sunt cele mai grele. Judecând după esactitatea și precisiunea intrărilor, după curățenia și fineța tonurilor, corul reuniunii române de muzică din Sibiu îl pun cu inima și sufletul perfect de liniscit în classa superioară, în cl. III.

Mult, foarte mult a câștigat compoziția d-lui Lubicz prin geniala interpretare și din punct de vedere vocal și instrumental a d-lui dirigent, G. Dima. El și-a împlinit și de astădată „scumpa” lui datorință punînd „viață vie” și „sentimente calde” și în esecutarea solurilor și a corurilor, și în acompaniarea orchestrei. Din ce învăț a-l cunosc mai bine pe dl Dima, acest român într'adevăr musical, din ce în ce îl iubesc și-l stimez mai mult.

Noi Sibiienii încă nu scim în de ajuns, ce odor neprețuit este el pentru noi!

Între diferitele coruri din „Vêrful cu dor” cel mai frumos este fără îndoială cel cântat de spiritele punctului: „Un gîr câdu peste tot, peste tot etc. (P. II). Caracteristic este și

*) Un musicant specialist de pe la Mercurea.

corul cântat de spiritele negurei „Tot mai sus plutiau ca gîndul etc. (P. II). Frumos e și corul cântat de spiritele copacilor: „Trezitune-am în ori-ce ram etc. (P. III).“

Corul cântat de fete, flăcăi și păstori: „Din al văii fund umbros” (P. III) are o melodie prea usitată și ar fi putut avea un aer și mai vesel, er cel din urmă „Cum codrul stă în priveghiu” (P. III) un aer și mai tragic, căci e vorba de mórtea lui Ionel și priveghiul lui.

Solurile au fost bine împărțite.

Dna Crișan, (Sopran): (Maria) a cântat cu mult sentiment și cu putere dramatică. Din mișcările ei, din fisionomia ei și din escelenta coloratură a tonurilor puteai să cunosci, că simte, ce cântă.

Dna Dima a avut rolul „Dorului”, a cărui caracteristică i-a succed după părerea mea mai bine lui Lubicz. Cu vocea dînei dulce de alt, trecută printr'o escelentă școală și cu deosebire în tonurile de jos, cari s'apropie de contra-alt, foarte pătrunzătoare, îți rupea inima, când cânta: „Ori-cine în ochi-mi s'a uitat, în vale în veci nu mai coboră etc. (p. II) Rolul „Isvorului” l'a esecutat d-șora Catina Simonescu; a cântat bine; pare că vedeai, căt de viu se întrec undele isvorului, ca să iasă care de care mai curînd la suprafață. Primul debut al d-șorei Simonescu e de bun augur.

Tenoristul reuniunii, Vasilie Popovici, care cu o dî două înainte de concert fusese cam răgușit, și-a împlinit cu toate acestea datorința, cântînd rolul lui Ionel, un rol mare și principal, foarte frumos și destul de esact. Dl Popovici dispune de o voce rară, puternică și foarte simpatcă, voce, care prin o școală continuă și serioasă pôte s'o ducă foarte departe. Numai în acest mod își va putea însuși tenoristul cu viitor și aceea, ce numesc omenii din cl. III coloratura tonurilor, care exprimă sentimentul și puterea dramatică, care garantéză efectul cântecului. Cu deosebire în duetul Mariei cu Ionel aceste două calități ar fi ridicat mult cântarea.

Rolul „Păstorului” cântat de basistul Dr. Stroia are, după părerea mea, un caracter mai românesc. Cu vocea lui profundă și puternică Dr. Stroia i-a dat cântecului adevărat sentiment, garantîndu-i în chipul acesta efectul avut.

Tenoristul Sterie Stinghe și baritonistul Dr. Saftu, cari în partea II au cântat rolurile spiritului I și II, er în partea III rolurile de păstori, și-au împlinit misiunea cu precisiune și esactitate. Cu deosebire în p. III diferența d'între ambele voci sonore, clare și simpatice au contribuit mult la ridicarea efectului produs prin corul din urmă (cor împreunat cu solo).

Acompaniarea de pian a esecutat-o în modul cunoscut dna Minerva Brote.

Tote prestațiunile corului, ale solistelor și soliștilor, justifică pe deplin părerea mea de mai sus: Din punctul de vedere al categoriilor musicale reuniunea română din Sibiu ocupă fără îndoială unul din cele d'întîi locuri din classa superioară. Acesta privește, să înțelege, exclusiv esecutarea, nu compoziția în sine, despre care mi-am spus părerea mai sus.

Tot interesant a fost și celalalt punct din program: Schubert F: Păstoriul (der Hirt auf dem Felsen) cântec pentru o voce de sopran, cu acompaniament de piano și clarinetă, orchestrat de C. Reinecke. Domnișora Alecsandrina Cunțan, care a cântat acest cântec, dispune de o voce dulce, plăcută și bine cultivată. Dînsa a și cântat cu multă căldură și esactitate; câte odată însă acompaniarea orchestrei era prea tare în comparație cu vocea cântăreței. De altă parte observ, că în necazul unelor mișcări

dramatice, cari îmi angajiau privirea împedecându-mi, să înțelege pentru câte-va momente, atențiunea auzului, cu toată acestea mie mi-a plăcut mai mult aceea parte din cântec, unde se începe allegro adecă acolo la în torsătură, unde într'adevăr se făcea foarte tare bine. Nu mai încap în doială, că dăora Cunțan este o putere escelentă a reuniunii.

Atât despre concertul din Sibiu. Ad. II. In ce privește programa concertului al doilea dat în Seliște, n'asî avea multe de ăis, pentru-că s'au cântat aceleași cântece, despre cari fôia noastră s'au pronunțat în mai multe rânduri cu entusiasmul recerut. E de prisos astăzi a mai caracteriza genialitatea dlui Dima în compoziția și dirigearea corurilor românesce naționale. El e, după părerea mea — în ce privește corurile românesce naționale astăzi fac-totum. El a început să facă brazde escelente în acest teren, care înaintea lui a fost acoperit cu burueni. El este a; asupra acestei întrebări numai pôte încăpea discuta

între ômenii drepti, nepărtinitori, și neinteresati pentru ei înșiși; — dea Dău și geniul nămului românesc se nu fie și o!!

Cel mult trebuie să laud și aici prestațiunile cunoscute ale dnei Crișan (dânsa numai a cântat solo) și neprețuita ospitalitate a Seliștenilor și celorlalți mărgineni din jur: Sala era atât de îndesată, încât d'abia puteau străbate cântăreții și cântărețele, în fruntea cărora mergea spre podiu noștima și dragălașa dâmnă, Lucia Minodora Cosma.

În special trebuie să accentuez cu recunoștință și la acest loc bine reușitele merite, cari și le-a câștigat și de astădată prin neobosită muncă și osteneală, vrednicii și harnicii bărbai din Seliște, protopretorul Dr. Liviu de Lemenyi și notarul Nicolae Hențiu. Cunoscuta ospitalitate a Seliștenilor a recompensat în deajuns sudorile produse prin teribila căldură din sala concertului.

Și acum, ca epilog la amândouă concertele — încheiu și eu cu dorința: Ajute Dău, să trăască dl Dima

mulți ani, ca sub înțelepța și priceputa lui conducere reuniunea română de muzică din Sibiu să meargă tot înainte!!

Eu.

„Albina“ Institut de credit și de economii în Sibiu.

A opta tragere la sorți publică a scrisurilor fonciare de 5% ale Institutului de credit și de economii „Albina“ a urmat în 1 Iuliu 1895 în prezența Domnului notar public reg. Gavril Zagoni și a patru membrii ai comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras, în valorea: totală de fl. 47.000 următorii numeri

la fl. 500 Nr. 14, 131, 177, 185, 233, 253, 269, 311, 317, 346, 390, 407, 422, 431, 447, 472, 491, 510, 544, 563, 643, 649, 656, 685, 693, 812, 950, 992.

la fl. 1000 Nr. 24, 37, 42, 85, 103, 112, 139, 141, 157, 225, 249, 323, 366, 538, 560, 561, 564, 568, 592, 597, 631,

642, 646, 647, 650, 666, 782, 802, 803, 805, 807, 811, 814.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1896 aceste scrisuri fonciare se răscumpără la casa institutului în Sibiu, în filiala sa în Brașov, la Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur“ Viena și la Pester ungarische Commercial-Bank, Budapesta, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; aceleși se răscumpără și mai înainte ori-când prin escomptare, sau se pot schimba cu altescrisuri fonciare după cursul ăilei.

Cu 1 Ianuarie 1896 încetă interesele lor mai departe și couponii de interese scădeți mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrage din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

la fl. 500: Nr. 235, 281, 285, 300.

la fl. 1000: Nr. 133, 334, 577.

Sibiu, în 1 Iuliu 1895.

Direcțiunea.

Nr. 516/895

[83] 2—3

CONCURS.

La școala noastră poporală cu trei învățători din Sadu devenind vacant un post se scrie concurs pentru îndeplinirea aceluia cu termen de 30 de zile dela prima publicare în fôia „Tel. Rom.“.

Emolumentele împreunate cu acel post sunt 300 fl. cuartir în edificiul școlii și lemnele de lipsă pentru încălzit apoi jumătate din venitul grădinei școlare.

Doritorii de a reflecta la acest post vor avé a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vîgore în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiiului.

Sibiu, 1 Iunie 1895.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 204 prot. 1815

[82] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de paroch în parochia de clasa a III-a Moșna, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 568 fl. 80 cr. despre care se pot lua informațiuni mai detaiate dela subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile concursuale, instruite în sensul legilor în vîgore la subscrisul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Mediaș, 3 Maiu, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Romul Mircea,
adm. protopresb.

Nr. 215 prot. 1895

[81] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Cinciș cu filiile: Lingila și Dobêca se deschide din non concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ăiarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post cari se pot vedé în protocolul sinodului parochial dela 20 Aprilie 1895 dau suma de 474 fl. 10 cr.

Doritorii de a reflecta la această parochie au a-și așterne suplicile lor concursuale instruite conform prescri-selor în vîgore, până la termenul în-

dicat la subscrisul oficiu protopresbiteral în Petroșeni.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Hațegului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petroșeni, la 27 Aprilie, 1895.

Avram Stanca,
adm. protopresbiteral.

Nr. 362/895. F. G.

[87] 3—3

CONCURS.

Spre conferirea de stipendii noué din „Fundațiunea lui Gozdu pe anul scolastic 1895/6 pentru studiile mai înalte se scrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții se documenteze cu documente originali sau autenticate de notariu public: că sunt fii de cetățeni ungari și se țin de biserica ortodocsă orientală română, spre care scop se cere ca pelângă atestatul de botez se alăture și adeverința dela parochul respectiv că și în presinte sunt greco-orientali;

că studiază cu succes bun la vre-un institut din patrie, ceea-ce frecuetanții dela gimnasii se documenteze cu atestat despre anul scolastic 1894/95 ér cei dela facultăți cu indice despre toate cursurile ascultate;

că nu sunt în stare a se susține la studii din averea sau a părinților lor.

2. Cei-ce vor se studieze la vre-un institut afară din patrie au se-și esopereze concesiune ministerială.

3. Petițiunile instruite cu documentele necesare sunt a se adresa la reprezentanța fundațiunei lui Gozdu (Budapest, király u. 13 sz.) până la 1 August, a. c. cal. n.

4. Totodată se provocă stipendistii actuali ca până la termenul susindicat se arete rezultatul studiilor din anul scolastic 1894/5 căci altcum li se va sista stipendiul.

5. Petițiunile cari nu sunt instruite cu documentele amintite în concursul present sau sosite după termenul scris, nu se vor lua în considerare.

Din ședința reprezentanței fundațiunei lui Gozdu ținută în 24 Martie, 1895 n.

Estradat prin

George Bogoevici,
notariu.

Nr. 282/895

[88] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa III-a Abrudsat, protopresbiteratul Abrudului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ăiarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau anual suma de 551 fl. 75 v. a. și sunt satorite în ședința comitetului parochial din 11 Maiu a. c.

Informațiuni mai deaprobe despre starea parochiei se pot lua dela oficiul protopresbiteral și comitetul parochial.

Concurenții au se-și înainteze cererile instruite conform normelor din vîgore la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Abrudului în conțelegere cu comitetul parochial.

Abrud, 15 Maiu, 1895.

Petru Popovici,
adm. prot.

Nr. 464.

[84] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante dela școlile elementare române gr.-or. din comunele mai jos înseminate, protopresbiteratul Sebesului, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ăiarul „Tel. Român“.

1. Sebeș, două posturi învățătoresci fie care cu salariu anual de 400 fl. și cuin-cuenalele legale. În acest salariu este computat și relutul de cuartir.

2. Șugag, două posturi, pentru clasa I. cu salariu de 300 fl. ér pentru clasa a II-a cu salariu de 520 fl. Fie-care învățătoriu mai primesce cuartir liber, 1 și jum. stângini de lemne de foc și folosirea grădinei școlare.

3. Lăncrăm, cu salariu de 300 fl., cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

4. Daia rom. cu salariu de 300 fl. cuartir în edificiul școlii, jumătate din grădina școlară și un stângin de lemne de foc.

5. Căpâlna, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

Petrifalău, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

Salariile în comunele 1—4 se solvesc în rate lunare anticipative.

Fie-care învățătoriu, care va ocupa vre-unul din posturile de mai sus este îndatorat a ținé Dumineca și sêrbătôrea strănă în biserică și a cânta cu copii la sânta liturgiă.

Doritorii de a reflecta la posturile aceste învățătoresci, au a-și înainta cererile concursuale, instruite conform normelor din vîgore, până la termenul susindicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 5 Iunie, 1895.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective: Oficiul protopresb. al Sebesului.

Sergiu Medean,
adm. prot.

Nr. 690/895

[86] 2—3

CONCURS.

Pentru stațiunile învățătoresci vacante din tractul Branului, enunțate mai jos, prin această se publică concurs cu termen de

30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume pentru următoarele stațiuni:

1. Codlea, pentru clasa a II-a cu salariu anual de 430 fl.

2. Poiana Mărului, 2 posturi cu câte 300 fl.

3. Reșnov, 2 posturi cu câte 300 fl.

4. Zernesci, pentru cl. III cu 300 fl.

5. Șirnea, cu 300 fl.

6. Moeciul superior, cu 300 fl.

7. Șimon, cu 300 fl.

8. Vlădeni, cu 300 fl.

precum și cuartir liber, câte 2 stângini de lemne și grădină de legumi de 1/2 juger pentru fie-care post învățătoresc.

Dela concurenții se pretinde a ținé și strănă în biserică, căci aceste posturi învățătoresci sunt împreunate și cu cantonatele.

Pentru Codlea vor fi preferiți aceia, cari vor puté dovedi că sunt în stare a înființa un cor cu copii de școlă sau cu poporeni, asemenea și în Zernesci se pune condițiune a înființa fitorul învățător un cor micst spre a cânta Dumineca și sêrbătôrea în biserică la liturgiă.

Doritorii de a compete la vre-una din stațiunile sus enumerate vor avé a-și trimite cererile lor instruite conform legii la subsemnatul oficiu.

Zernesci, 4 Iunie, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Branului, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Nr. 211 prot. 1895.

[80] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Șeica mare, protopresbiteratul Mediașului, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau preste tot suma de 445 fl. v. a. satorite în ședința comitetului parochial din 30 Aprilie a. c.

Informațiuni mai de aprobe despre starea parochiei se pot lua la oficiul protopresbiteral și la comitetul parochial.

Concurenții au se-și înainteze cererile instruite conform normelor din vîgore la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Mediaș, la 10 Maiu 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-oriental al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Romul Mircea,
adm. protopr.